

1. NIVELL CONTEXTUAL

(Obra analitzada per Lúdia Pérez)

TÍTOL	<i>Eureka</i>
AUTOR	<i>Janine Antoni</i> (Freeport, Bahames, 1964)
ANY	1993
DIMENSIONS	Variables. La pastilla de sabó: 56 x 66 x 66 cm. La banyera: 76 x 178 x 63.5 cm.
TÈCNICA	Instal·lació escultòrica
LOCALITZACIÓ DE L'OBRA	Galeria Luhring Augustine, Nova York.
DADES BIOGRÀFIQUES RELLEVANTS	Va néixer el 1964 a Freeport, Bahames. Des de la seva aparició el 1992 Janine Antoni ha estat comparada amb la generació d'artistes femenines que varen treballar a la dècada dels 70: Ana Mendieta, Carolee Schneemann, Mierle Laderman Ukeles, Hanna Wilke i moltes d'altres. Els seus avantpassats feia dos segles vivien a Trinitat i la seva família es va instal·lar a les Bahames fa uns quaranta anys. El seu pare era físic a les Bahames i la seva mare havia treballat a diversos negocis. Els seus dos germans, ambdós escriptors, ara passen molt de temps a Miami. Antoni ha estat contínuament a prop dels seus pares que sempre li han donat suport en la seva carrera i han aparegut sovint a les seves obres. <i>La meua obra gira al voltant de la identitat de gènere, per això treballo amb els meus pares que em fan de models</i> (1). A la seva obra destaca la influència dels onze anys que va rebre lliçons de dansa a Freeport. <i>Ma mare em va donar classes de dansa perquè volia que fos més gràcil, és a dir, més femenina. era només una nena petita que jugava un paper que em condicionava</i> (1). Encara que ella mai ha exercit la dansa professionalment, Antoni encara balla al seu estudi i regularment assisteix a les performances de dansa contemporània a l'Acadèmia de Música de Brooklyn, prop d'on va viure durant uns quants anys. Des del 1998, ella i la seva parella viuen al Soho a Nova York. La religió ha estat una altra forta influència per Antoni. <i>Jo he estat criada en una tradició molt catòlica</i> (1). Quan era adolescent va anar a una escola catòlica en la qual tot eren noies. Després va anar al col·legi Sarah Laurence, al Bronxville de Nova York, on es va graduar en pintura el 1986. El 1989 va rebre una matrícula d'honor a l'Escola de Disseny de Rhode Island. <i>Tu mai sortiràs del nostre sistema</i> (1) diu Antoni sobre el catolicisme. Al timbre del seu estudi es pot llegir "Immaculada Concepció, INC", en una referència irònica al seu negoci com a artista.
CONTEXT HISTÒRICO-ARTÍSTIC	Les artistes femenines dels 80, Kruger, Levine, Holzer, Sherman són històricament importants i influeixen veritablement Antoni perquè fan servir un llenguatge que ja era respectat. Elles fan possible, segons l'artista, el treball que ella està fent actualment, sobre tot per la ironia, però la seva estratègia té més a veure amb les artistes femenines dels 70: amb l'humor, el procés,

	l'èmfasi de les performances i la qualitat visceral tan intensa del seu treball. Les artistes dels 70 eren molt més extremes i van haver de pagar un preu alt per començar a desenganxar-se de tot allò que s'estava fent. Aquestes artistes femenines van assegurar l'audiència fent servir els seus propis cossos com a plataformes en les quals es podien tractar temes com l'opressió, la representació i la discriminació i van començar una recerca de l'actualització dels temes femenins. El moviment feminista creia fortament que el patriarcat era un teló omnipresent contra el qual va tenir lloc la revolució femenina. Per a les artistes femenines el patriarcat estava tipificat en els fonaments dels modernisme i moltes d'aquestes artistes demanaven un plantejament anti-modern del fet artístic. Avui el patriarcat és un concepte abstracte i rarament entra en discussions feministes excepte com a terme històric. El patriarcat no ha servit mai més com a paraula de moda per a explicar per què els plantejaments de les dones es van tornar foscos. Aquesta és la marca del feminisme present en el treball d'Antoni i en el treball de les dones predecessores. Antoni afirma que rep influències directes de les següents artistes: de Hanna Wilke, de qui adora les peces de xiclet i ella també fa proves amb el seu cos i la xocolata i tot el tema de la bellesa femenina en què també treballa ella; d'Ana Mendieta, la qual centra el seu treball en el cos, com ella; i també d'en Louise Bourgeois i Eva Hesse com diu en una entrevista que li fa Laura Cottingham. A més a més d'aquestes artistes femenines admet fixar-se en el Minimalisme, però per a destruir-lo i no per a imitar-lo; en l'Expressionisme, en la seva performance <i>Loving Care</i> (1992); en el Classicisme del s. XIX, en <i>Lick and Lather</i> (1993) i en l'art religiós pel qual es sent fortament atreta. Inclou rituals diaris com menjar, banyar-se i dormir dins de la seva obra però per a replantejar-los des de l'experiència. I compara tècniques clàssiques de les Belles Arts amb d'altres que ella, metafòricament, utilitza en les seves obres. Per exemple: cisella amb les dents, pinta amb els seus cabells i pestanyes i modela amb el seu cos.
--	--

2. NIVELL FORMAL

DESCRIPCIÓ	L'espectador, primer veu la instal·lació que ha produït l'acció: una banyera plena de llard, unes 400 lliures, mostra el lloc on l'artista ha estat submergida. L'altra part és un bloc de sabó fet amb una barreja de lleixiu i de llard de porc desplaçat pel cos de l'artista. Fa una pastilla de sabó i la posa al damunt d'una plataforma. El resultat és la performance que queda enregistrada mitjançant fotografies i la banyera i la pastilla de sabó com a peces escultòriques resultat d'aquesta performance.
PAPER DE L'AUTOR	L'autora participa activament a l'obra fent la performance primer i esculpint després la peça de sabó resultant. Eureka comença i acaba amb el cos de l'artista: des del cos submergit en llard i el seu pes en relació amb el desplaçament, fins a arrencar el cos de la matriu metafòrica. Antoni esdevé llavors, segons Audrey Lorde, la seva profunditat, el seu propi lloc. Es noten de nou les referències clàssiques per les quals sent gran afecció.

	Antoni va trobar respostes a qüestions importants mitjançant l'exploració física del seu cos. Com a <i>Cossos Flotants</i> del matemàtic grec Arquímedes (considerat el primer tractat sobre hidrostàtica), la narrativa de la peça comença i acaba amb el seu propi cos. Podem veure com Antoni va posar tant d'èmfasi en la intel·ligència cerebral com en la intel·ligència física de la peça. La intel·ligència del cos és tan valuosa com l'intel·lecte, per a l'artista. Antoni va permetre multitud de referències i lectures per a Eureka. Dormir, menjar o banyar-se, senzills rituals del cos, són trencats per treballs complexos per part d'Antoni. Aquesta obra la va fer l'any 1993, a la intimitat del seu estudi minúscul de Manhattan, ajudada per uns quants amics forts i més tard la va tornar a fer el 1995. L'obra d'Antoni exhibeix el gust per la disparitat, combinant per exemple llard de porc i lleixiu, una substància perjudicial, per fer sabó. En molts casos és còmic també, segons Arthur Danto, que diu d'ella: <i>és una dona molt enginyosa i cada cosa que fa és molt maca i divertida si penses en allò que fa</i>. Bayliss, Sara: "The 24-Hour-a-Day Artist" , Art News, 10 de novembre de 1999.
PAPER DE L'ESPECTADOR (si escau)	En aquesta peça el paper de l'espectador és passiu ja que l'artista ha fet l'acció abans de presentar la peça, però en té d'altres, com Loving Care (1992), on l'artista amb el cabell ple de tint i el moviment del seu cos fa literalment fora de la sala tots els espectadors.

3. NIVELL INTERPRETATIU

ELS MATERIALS	Per una banda, una gran banyera plena de llard de porc, unes 400 lliures, on queda impresa l'empremta de l'artista i per l'altra, aquest greix desplaçat que es converteix amb el lleixiu en una pastilla de sabó que l'artista col·loca damunt d'un plington Coria. La performance queda enregistrada en forma de fotografia. Janine Antoni utilitza en els seus treballs llard de porc, xocolata i fins i tot tint de cabell. Segons Antoni, utilitza els materials apropiats per a cada activitat. Aquests materials vénen d'un íntim contacte amb el cos i redefineix la localització del cos en la nostra pròpia cultura. Aquests també tenen una relació específica amb les dones de la nostra societat. La combinació de llard de porc amb lleixiu pot semblar còmica. El llard ha estat també utilitzat per d'altres artistes, com en Joseph Beuys per a qui el material (greix animal i feltre) és una mena de salva-vides ja que el va mantenir viu evitant que es congelés. Per a Antoni té un altre significat, com a reproducció de la matriu materna per a explicar el fet de revivre l'experiència fetal.
LES FORMES	De les artistes dels anys 70 copia la utilització de la performance com a forma d'expressió. El seu treball neix de la idea que el seu cos és un mitjà que li fa de suport, un substitut per carregar les experiències amb el pes cultural de la part femenina de la humanitat. Encara que la pràctica artística d'Antoni es vegi relacionada amb accions universals i ordinàries, el resultat no pretén ser autobiogràfic sinó una preocupació universal: el paper de la dona a la societat.

	Mirar la banyera amb l'empremta del cos encastat, recorda la sensació estèril de caminar per dins d'una església i mirar una creu buida. Segons Amy Capellazzo <i>No podem veure mai més el cos però n'imaginem el símbol. Ja sigui la banyera o la creu</i>. Amb un gest estàtic-catòlic <i>Eureka</i> recorda un moment clau del sacrifici físic de la vida de Crist quan la presència i l'absència es van negociar. Però una referència a Déu en el treball d'Antoni no seria del tot correcta si no es fes una referència també a una deessa, com Ana Mendieta la qual fa treballs artístics que documenten el seu "esquinçament" físic i emocional de la terra, l'absència del cos que denota pèrdua. Pèrdua d'un territori mare, pèrdua de les connexions amb les deesses de la gran Terra, pèrdua de la proximitat de l'origen de cadascú: la mare. El sabó que Antoni va utilitzar després del bany de llard de porc, enllaça el naixement (el pecat original) amb la neteja (el bateig). Potser el nostre primer bany és el començament de la separació del nostre cos de la mare, i ens deslleta la cultura. El resultat de la peça de sabó barrejada amb lleixiu fa referència al Minimalisme, com ha reconegut la pròpia artista, ja que s'apropia de la forma però en redefineix el concepte. Com diu l'artista, se sent atacada per la seva herència artística i pretén destruir-la. Això la defineix com a artista i la destrueix com a dona. El resultat és un cub minimalista fet amb la intenció de destruir qui l'ha creat.
CONSIDERACIONS DE L'AUTOR	<i>L'única cosa que jo sé i en què confio és la meua pròpia experiència. Crec en la banyera plena de llard com a imatge de la matriu perquè el llard és un material del cos. Submergir-se un mateix en llard és potser l'única manera de re-experimentar el sentiment d'estar dins del cos de la mare. Estar embolicada en un sentiment prenatal d'escalfor i després esborrar-lo forçosament pot simular bastant bé l'experiència de néixer.</i> Dan Cameron, Amy Cappellazzo, Ewa Lajer-Burcharth, Rosa Martinez, Nancy Spector, Marina Warner.: Janine Antoni. Ed. Küsnacht, Ink Tree. 2000 <i>Sempre he estat interessada en el fet que un nen es fica tot allò que troba a la boca per a coneixer-lo. I de vegades, a través del procés, ho destrossa.</i> Bayliss, Sara: "The 24-Hour-a-Day Artist" , Art News, 10 de novembre de 1999.
CONSIDERACIONS CRÍTIQUES	<i>El treball de Janine Antoni està fet de coses que omplen les nostres vides: somnis, desitjos, greix, bellesa, xocolata i sabó</i> diu Byron Kim en la Biennal Whitney de 1993 Bayliss, Sara: "The 24-Hour-a-Day Artist" , Art News, 10 de novembre de 1999. <i>No hi ha prou treball d'Antoni per a tots els col·leccionistes que el volen</i> du Elisabeth Sussman, crítica independent i comissària, en un fragment de l'entrevista publicada per Bayliss, Sara: "The 24-Hour-a-Day Artist" , Art News, 10 de novembre de 1999. Aquesta frase significa que els treballs d'Antoni sempre són d'un gran esforç físic per la qual cosa són poc nombrosos.

	<i>Cada cosa que fa Antoni té un element de tragèdia: la incapacitat de la bellesa per superar les condicions materials</i> diu l'Arthur Danto en l'entrevista de Bayliss, Sara: "The 24-Hour-a-Day Artist" , Art News , 10 de novembre de 1999.
--	---

4. RECURSOS

ON LINE	- http://www.pbs.org/art21/artists/antoni/ Fa una breu referència a la trajectòria artística d' Antoni. - http://en.wikipedia.org/wiki/Janine_Antoni Explicació de la seva biografia bàsica i les seves obres. Està en anglès. - http://www.luhringaugustine.com/index.php?mode=artists&object_id=64 Fotografies de les obres d'aquesta artista de la Galeria Luhring Augustine.
BIBLIOGRAFIA	Dan Cameron, Amy Cappellazzo, Ewa Lajer-Burcharth, Rosa Martinez, Nancy Spector, Marina Warner.: Janine Antoni Ed. Kùsnacht, Ink Tree. 2000 COTTINGHAM, Laura, "Janine Antoni: bittings sums up my relationship to art history", "Flash Art" (International Edition) núm. 171 Summer 1993. pàgs. 104-105. BAYLISS, Sara, "The 24-hour-a-day artist", "Art News" v 98, núm. 10 Novembre 1999. pàgs. 164-167
PROCEDÈNCIA DE LA IMATGE	http://www.luhringaugustine.com/index.php?mode=artists&object_id=64 (Aquí es pot veure la banyera i la peça de sabó resultant). http://www.pbs.org/art21/artists/antoni/art_sculpture.html# Si busqueu en la peça d'Eureka hi ha una fotografia del moment en el qual pengen a l'artista per damunt de la banyera.

5. APLICACIONS A L'AULA

PREGUNTES ESPECÍFIQUES DEL GUIÓ DE COMENTARI	- Podries explicar què és una performance? - Coneixes el tractat d'hidràulica d'Arquímedes al qual fa referència Antoni? - Saps d'on surt el títol d'Eureka? - De quantes parts consta l'obra? - Què et sembla que una artista se submergeixi en una banyera plena de greix per a re-experimentar l'acte de néixer? - Creus que un fetus s'ha de sentir igual que Janine Antoni dins de la banyera? - Què es pot fer amb el sabó que vessa de la banyera d'Antoni? - Què et recorda el fet de banyar-te, de netejar el teu cos? Coneixies l'acte del baptisme de la religió catòlica? Saps en què es basa? - Veus alguna semblança amb l'obra de Janine Antoni? - Què en penses del fet que les artistes facin servir les seves experiències i les seves biografies en la creació de les obres? - Creus que allò que t'expliqui un/a artista ha de ser una preocupació personal o ha d'anar més enllà i que sigui una preocupació o fet social? - Veus cap referència al món femení a l'obra d'en Janine Antoni?
--	--

CONCEPCIÓ DE L'OBRA ARTÍSTICA	OBJECTIUS -Conèixer el concepte de performance. -Establir relacions entre performance-escultura (com a resultat del procés). -Explicar com actualment es poden re-interpretar tècniques clàssiques de les Belles Arts amb d'altres accions. -Explicar com els materials clàssics deixen pas a materials més viscerals, més humans que estan molt més propers a les nostres experiències de la vida. -Veure com les experiències personals poden explicar fets universals. - Analitzar com activitats quotidianes poden formar part d'una obra d'art en el moment que es reinterpreten. -Explicar el concepte de la presència-absència, buit i ple. - Incloure els cinc sentits en l'experiència de l'obra artística (en aquest cas especialment la vista, l'olfacte, el gust i el tacte). -Diluir la distinció entre tècniques clàssiques i tècniques quotidianes per a la realització de peces escultòriques.
REALITZACIÓ DE L'OBRA	PROCEDIMENTS - Anàlisi d'altres elements que podríem fer servir per a submergir-nos i poder tornar a representar la nostra experiència fetal. - Buscar d'altres activitats quotidianes que formin part de la nostra vida i que podríem fer servir com a tècniques escultòriques. - Creació d'una performance. - Creació d'una escultura amb tècniques com les que utilitza l'artista: mossegar, xarrupar, llepar...fetes amb la llengua i la boca. - Fer alguna escultura amb materials com el sabó, barrejant-lo amb d'altres com purpurina, pigments de colors, líquid de colors, sucre... per experimentar diferents resultats. - Reproduir la tècnica de Janine Antoni de submergir una part del nostre cos en algun material que ens recordi al sabó o similar. Explicar l'experiència per escrit i buscar relacions amb d'altres fets.

1. Dan Cameron, Amy Cappellazzo, Ewa Lajer-Burcharth, Rosa Martinez, Nancy Spector, Marina Warner.: **Janine Antoni**
Ed. Küsnacht, Ink Tree. 2000